

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ МІСТА

Петракова Наталя Михайлівна,
слухач 2 року навчання магістратури
за спеціальністю «Публічне управління та
адміністрування»
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Процеси демократизації та інтеграції України до європейського та світового співтовариства зумовили необхідність переходу від пасивної, виконавської життєвої настанови, яка нещодавно домінувала в масовій свідомості, до активної, самостійної позиції. Перед сучасною молоддю відкриваються можливості самостійно інтерпретувати та створювати соціальну дійсність. У політичній сфері молодь здатна здійснити значну підтримку новообраного політичного курсу, сприйняти західні демократичні цінності з урахуванням власних унікальних і національних, виступити не тільки об'єктом, але й активним суб'єктом молодіжної політики.

Протягом років незалежності наша держава досягла значного розвитку в галузі економічних та соціальних перетворень. Змінилась і думка про те, що молоді люди – лише пасивні споживачі соціальних цінностей, послуг, які надаються державою. За даними Державної служби статистики України, понад 12 млн українців - це молодь віком від 14 до 35 років, це величезне надбання, але і величезні проблеми, які потребують як різних підходів на рівні політики, так і комплексних рішень. Тому особливо актуальним питанням є удосконалення системи молодіжної політики Україні шляхом впровадження кращих практик молодіжної політики країн з глибокими традиціями роботи з молоддю.

Становлення та формування молодіжної політики базується на

дослідженнях таких українських учених, як Т. Мацюк, М. Перепелиці, М. Головатого, Є. Бородіна. Молодіжну політику як складову європейської соціальної політики в умовах глобалізації досліджували А. Турен, Ю. Платинський, Л. Халман, П. Естер, В. Мошняга, М. Каргалова, М. Минева та ін. Проте, на сьогодні питання щодо удосконалення та ефективного розвитку молодіжної політики в нашій країні залишається відкритим.

Мета даної роботи - розглянути основні елементи молодіжної політики та основні підходи до вирішення молодіжних проблем у регіоні.

Молодь є специфічною спільнотою, оскільки її сутнісні характеристики і риси перебувають у стані формування. Межі молодіжного віку окреслюються особливостями підготовки та вступу юнаків і дівчат у продуктивне життя, що фіксується у відповідних нормативно-правових актах, в яких обумовлюються право і можливість молодих людей провадити самостійну професійну діяльність, створювати сім'ю, відповідати за свої вчинки. У Законі України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді» від 05.02.1993 № 2998-ХІІ зі змінами, внесеними згідно з Законом від 09.08.2019 року, молоддю вважаються громадяни віком від 14 до 35 років [1].

У місті Харкові Молодіжна рада при Харківському міському голові, керуючись ст. ст. 42, 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», була створена у 2015 році мета якої є координація питань соціального становлення та розвитку молоді, надання підтримки молодіжним та дитячим громадським об'єднанням для виконання програм та заходів стосовно дітей та молоді, посилення впливу молоді на життя територіальної громади міста Харкова шляхом розвитку конструктивної взаємодії молоді з органами місцевого самоврядування. Команда Молодіжної ради за цей час реалізувала понад 85 проектів, в тому числі 75 - за позабюджетні кошти, серед яких міський сайт ініціатив «Портал харків'янина», Міжнародний театральний фестиваль «Платформа 77», ярмарок вакансій «Dream Job», створення Молодіжного вікна і довідника для приїжджих студентів «Welcome to Kharkiv», створення програми профорієнтації школярів «Find Yourself» та ін. [2].

Підготовка людини майбутнього, людини, яка відповідає вимогам нового XXI століття починається ще у школі. Основи громадського становлення та демократії закладаються з дитячих років, і самоврядування допомагає учням організувати власне життя і життя оточуючих. Участь молодого покоління в учнівському самоврядуванні – важливий шлях і умова залучення молоді віком 14-18 років до радикальних перетворень, що відбуваються у нашому суспільстві.

Спираючись на Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 01.12.1998 № 281-XIV зі змінами [3], у 2007 році за підтримки Департаменту освіти було засновано Харківську міську організацію учнівського самоврядування (ХМОУС). До її складу входять 9 районних організацій, а це 188 шкільних дитячо-юнацьких громадських організацій. Структура ХМОУС складається з 9 базових центрів. Ключовими сферами діяльності є:

- національно-патріотичне виховання учнів, волонтерство та миротворчість, де робота учнів-миротворців високо оцінена Національним представництвом міжнародної асоціації миротворців ООН та представниками місії ОБСЄ. 136 шкіл міста щороку претендують на отримання сертифікату «Школа миру»;

- громадянське виховання, де лідери ХМОУС з 2010 року створили правову корпорацію для того, щоб навчитися та навчити школярів захищати та відстоювати свої права своїми силами, але не порушуючи правового поля інших людей;

- міжнародна співпраця, яке заключається у вихованні молоді в дусі спільних європейських цінностей, розширення знань про Європу та Європейський Союз, підвищення рівня обізнаності школярів щодо роботи ЄС є пріоритетними напрямками роботи Євроклубів закладів освіти;

- проектна діяльність, де як показує практика, уміння створювати проекти у XXI сторіччі є дуже важливим аспектом у розбудові сьогодення. Банк учнівських проектів налічує 362 ініціатив. Щорічно найкращі 20 проектів реалізуються в рамках конкурсу «Марафон унікальних справ»;

- імідж та комунікації – це реалізація проєкту шкільних ЗМІ «Шкільний Харків»;

- моніторинг, де з метою вдосконалення роботи ХМОУС, членами Координаційної ради було розроблено певні критерії, за якими моніторинговий центр оцінює діяльність шкільних і районних організацій та створює статистику.

Харківською міською організацією учнівського самоврядування (ХМОУС) було розроблено Стратегія розвитку на 2018-2022 роки «Створюємо майбутнє відповідально». Її метою є об'єднання школярів м. Харкова, які прагнуть розвивати свої лідерські якості, представляти та відстоювати інтереси учнів перед міською владою, сприяти розвитку учнівського самоврядування та громадянського суспільства в Україні [4].

Отже, підтримка учнівської молоді, чий особистісні переконання спрямованні на активну участь у громадському житті, молоді, яка, має організаторські здібності, усвідомлює себе потенційним лідером, має бажання використовувати свою енергію та здібності заради інших має стати одним з головних пріоритетом Нової української школи. Активна та змістовна участь молодих людей у діяльності власних громад може і повинна стати відправною точкою для підвищення національного потенціалу України.

Підводячи підсумки треба наголосити на тому, що для залучення молоді до участі у суспільному житті необхідно вжити зазначених заходів, а саме:

- молодіжну політику потрібно додати як пріоритет до урядових стратегічних програм та концепцій (особливо програм, пов'язаних з децентралізацією, сприянням громадянській освіті і розвитком громадянського суспільства);

- оновити законодавчу базу з метою забезпечення дієвості конкретних механізмів залучення молоді до участі у суспільному та політичному житті;

- розвивати потенціал державних органів влади, органів місцевого самоврядування та об'єднаних територіальних громад з метою збільшення ефективності наявних механізмів залучення молоді до участі у суспільному житті та їх удосконалення, зокрема в школах та на рівні місцевих громад.

Так, вирішення кожного з цих питань є виключно важливою справою для забезпечення ефективної діяльності молодіжної політики в Україні. Конкуренція на глобальних ринках змушує держави боротися за талановиті кадри, кваліфіковану робочу силу. І саме впровадження ефективної молодіжної політики має стати фундаментом для подальшого економічного та соціального розвитку українського суспільства. Майбутній розвиток України повною мірою залежить від успіху тих, хто завтра відіграватиме провідну роль у суспільних процесах. Це обумовлює важливість реалізації ефективної молодіжної політики держави, яка максимально відповідатиме потребам молоді людини та водночас держави. Крім того, ефективність здійснення молодіжної політики є одним із чинників підвищення авторитету держави на світовому рівні.

Література:

1. Закон України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді» від 05.02.1993 № 2998-XII зі змінами від 09.08.2019 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2998-12> .
2. Офіційний сайт Харківської міської ради/ Молодіжна рада // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.city.kharkov.ua/uk/news/molodizhna-rada-novogo-sklikannya-viznachila-napryamki-roboti-43746.html>
3. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» від 01.12.1998 № 281-XIV зі змінами від 01.01.2016 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/281-14#Text>
4. Офіційний сайт Департаменту освіти Харківської міської ради/ діяльність ХМОУС// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kharkivosvita.net.ua/content/19>

Науковий керівник: к.е.н., викл. В.В. Гришина

Матеріали конференції публікуються в авторській редакції.